

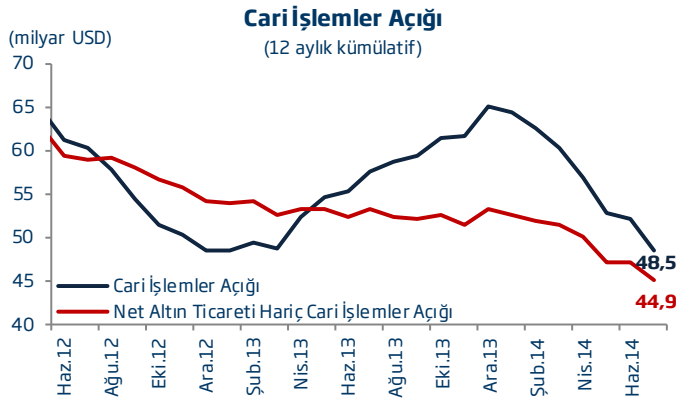
Ödemeler Dengesi - Temmuz 2014

İktisadi Araştırmalar Bölümü

TÜRKİYE İŞ BANKASI

12 aylık kümülatif cari açık Ocak 2011'den bu yana en düşük seviyesinde...

Temmuz ayında cari açık 2,6 milyar USD ile beklentiler paralelinde açıklanmıştır. Geçtiğimiz yılın aynı ayında cari açık 6,3 milyar USD seviyesindeydi. Yılın ilk yedi ayına bakıldığında bir önceki yılın aynı dönemine göre cari açığın %38,3 oranında daraldığı görülmektedir. Haziran ayı itibarıyla 52,1 milyar USD seviyesinde olan 12 aylık kümülatif cari açık da Temmuz'da 48,5 milyar USD ile Ocak 2011'den bu yana en düşük seviyesine gerilemiştir. Bu gelişmede, artan ihracata bağlı olarak daralan dış ticaret açığı başta olmak üzere hizmetler dengesinde kaydedilen olumlu performans etkili olmuştur.

Dış ticaret açığında daralma...

Cari açığın gerilemesinde önemli bir paya sahip olan dış ticaret açığı 12 aylık kümülatif verilere göre Temmuz ayında yıllık bazda %10,9 daralma kaydetmiştir. 8 milyar USD tutarındaki bu gerileme daha çok ihracattaki artıştan kaynaklanmıştır. Bununla birlikte, ilk yedi aylık veriler incelendiğinde ihracat artışındaki ivme kaybının Temmuz'da da devam ettiği görülmektedir. Irak kaynaklı sorunların yanı sıra Türkiye'nin en büyük ihracat pazarı olan Avrupa Birliği ülkelerinde ekonomik aktivitenin güç kaybetmesi ihracat

artışını zayıflatmıştır. Aynı dönemde ithalat hacmi sınırlı oranda düşüş kaydederek cari açığın daralmasında rol oynamıştır. İthalattaki düşüşte yavaşlayan iç talebin yanı sıra altın ithalatındaki hızlı azalmanın önemli etkisi bulunmaktadır. Nitekim, geçtiğimiz yılın ilk yedi ayında 11,1 milyar USD olan altın ithalatı bu yılın aynı döneminde 3,2 milyar USD ile sınırlı düzeyde gerçekleşmiştir.

Hizmetler dengesinde verilen fazla geçtiğimiz yılın ilk yedi ayına kıyasla %10,5 artarak cari açığı iyileştirmeye katkı sağlamıştır. Hizmetler dengesinin %97'sini oluşturan turizm dengesi kalemi aynı dönemde 373 milyon USD'lik artış sergilemiştir.

Portföy yatırımları kaleminde Temmuz'da net giriş 3,7 milyar USD seviyesinde...

Portföy yatırımlarında Haziran ayındaki güçlü görünümün ardından Temmuz ayında da 3,7 milyar USD net giriş kaydedilmiştir. Bu tutarın önemli bir bölümünü (2,7 milyar USD) borç senetlerine yönelik fon akımları oluşturmaktadır. Bankacılık sektörü bu dönemde 1,7 milyar USD tutarında tahvil ihracı gerçekleştirmiştir.

Yılın ilk çeyreğinde gelişmekte olan piyasalardaki sermaye çıkışlarına bağlı olarak olumsuz bir seyir izleyen portföy yatırımları Temmuz ayı verisinin de olumlu gelmesiyle birlikte toparlama eğilimini sürdürmüştür. Yılın ilk yedi ayı itibarıyla hisse senedi piyasasına 2,1 milyar USD, tahvil piyasasına da 12,5 milyar USD tutarında net giriş gerçekleşmiştir.

Yurt içinde doğrudan yatırımlar Temmuz ayında da olumlu seyrini sürdürdü.

Haziran'da 1,1 milyar USD düzeyinde gerçekleşen yurt içinde doğrudan yatırımlar kaleminde Temmuz'da da 1 milyar USD tutarında net giriş kaydedilmiştir. Bu girişin %61'ini sermaye yatırımları, %34'ünü gayrimenkul yatırımları oluşturmuştur. 12 aylık kümülatif verilere göre yurt içinde doğrudan yatırımlar kaleminde Mart ayından itibaren yıllık bazda kaydedilen yükseliş dikkat çekmektedir. Nitekim, söz konusu

Türkiye'ye Net Sermaye Girişlerinin Dağılımı

(12 aylık kümülatif, milyon USD)

	Sermaye Girişlerinin Dağılımı (%)	
	Aralık 2013	Temmuz 2014
Cari İşlemler Dengesi	-65.066	-48.485
Toplam Net Yabancı Sermaye Girişi	74.977	55.137
-Doğrudan Yatırımlar	9.791	9.726
-Portföy Yatırımları	23.691	22.651
-Diğer Yatırımlar	38.823	9.524
-Net Hata ve Noksan	2.765	13.298
-Diğer	-93	-62
Rezervler⁽¹⁾	-9.911	-6.652

Not: Rakamlar yuvarlamadan ötürü toplamı vermeyecebilir.

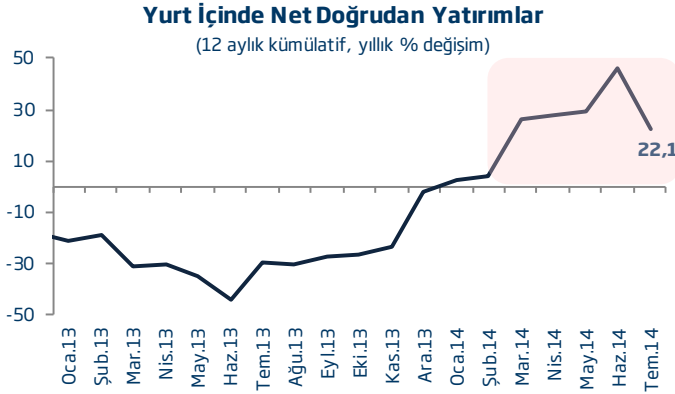
(1) Rezervler, toplam net sermaye girişleri ile cari denge arasındaki fark olup (-) değer rezerv artışını, (+) değer rezerv azalışını ifade etmektedir.

Kaynak: TCMB

Ödemeler Dengesi - Temmuz 2014

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Yatırımlar geçtiğimiz yılın aynı dönemine kıyasla %22,1 oranında artmıştır. Yılın ilk yedi ayı itibarıyla doğrudan yatırımların sektörlere göre dağılımı incelendiğinde, imalat sanayi ile bankacılık sektörünün %51'lik paya sahip olduğu görülmektedir.

Bankacılık sektörü Temmuz'da net kredi ödeyicisi konumunda...

Temmuz'da bankacılık sektörünün 276 milyon USD tutarında net kredi ödeyicisi olduğu görülmektedir. Bankacılık sektörü bu dönemde uzun vadede net kredi kullanıcısı olurken, kısa vadede net kredi ödeyicisi konumundadır. Banka dışı sektörler ise Temmuz ayında 1 milyar USD tutarında net kredi kullanmıştır. Yılın ilk yedi ayı itibarıyla bankacılık sektörünün net kredi kullanımı 4,4 milyar USD olurken, banka dışı sektörlerin net kredi kullanımını da 3,7 milyar USD düzeyinde gerçekleştirmiştir. Bankaların ve banka dışı

sektörlerin uzun vadeli borç çevirme oranları bu dönemde sırasıyla %177 ve %125 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Yılın ilk yedi ayında net hata ve noksan kaleminde 8,2 milyar USD giriş kaydedildi.

Temmuz'da net hata noksan kalemi altında 2 milyar USD giriş kaydedilmiştir. Böylece, net hata ve noksan kaleminde yılın ilk yedi ayında 8,2 milyar USD, son 12 aylık dönemde de 13,3 milyar USD tutarında sermaye girişi gerçekleşmiştir. Dolayısıyla, söz konusu kalem cari açığın finansmanında önemli rol oynamıştır.

Beklentiler...

Artan jeopolitik riskler ve AB ekonomilerinde son dönemde gözlenen durgunluk paralelinde önümüzdeki aylarda ihracatın hız kesmesi sonucunda cari açığı daraltmanın ivme kaybedebileceği öngörülmektedir. Diğer taraftan, Rusya'nın tarım ve gıda ürünlerine ilişkin olarak ABD, AB, Kanada, Norveç ve Avustralya'ya uyguladığı ambargo kapsamında Türkiye gibi alternatif ülkelere yönelmesi, Türkiye'nin ihracat performansını olumlu yönde etkileyebilecek bir unsur olarak ön plana çıkmaktadır. Petrol piyasasında fiyatların aşağı yönlü eğilimine devam etmesi de cari açık üzerinde uzun vadede olumlu etkide bulunabilecektir. Cari açığın finansman tarafında ise, Fed'in faiz artırım sürecine başlayacağı beklentisine bağlı olarak gelişmekte olan ülkelere yönelik sermaye akımlarının zayıflaması ihtimaline karşılık Avrupa Merkez Bankası'nın ekonomiyi desteklemek amacıyla genişleyici yönde para politikası uygulamalarını sürdürmesi bu etkiyi sınırlandırabilecektir.

Ödemeler Dengesi

	Temmuz 2014	Ocak-Temmuz 2013	Ocak-Temmuz 2014	% Değişim	(milyon USD) 12 Aylık Kümülatif
Cari İşlemler Dengesi	-2.634	-43.348	-26.767	-38,3	-48.485
Dış Ticaret Dengesi	-4.912	-48.941	-34.271	-30,0	-65.353
Hizmetler Dengesi	2.927	11.106	12.269	10,5	24.294
Turizm (net)	2.662	11.520	11.893	3,2	23.553
Gelir Dengesi	-708	-6.143	-5.206	-15,3	-8.418
Cari Transferler	59	630	441	-30,0	992
Sermaye ve Finans Hesapları	641	45.656	18.542	-59,4	35.187
Doğrudan Yatırımlar (net)	771	5.599	5.534	-1,2	9.726
Portföy Yatırımları (net)	3.748	14.927	13.887	-7,0	22.651
Varlıklar	386	2.185	-693	-	-277
Yükümlülükler	3.362	12.742	14.580	14,4	22.928
Hisse Senetleri	661	-801	2.119	-	3.761
Borç Senetleri	2.701	13.543	12.461	-8,0	19.167
Diğer Yatırımlar (net)	-3.646	29.924	625	-97,9	9.524
Varlıklar	-4.658	2.524	-5.287	-	-5.417
Efektif ve Mevduat	-2.719	3.963	-3.038	-	-2.414
Yükümlülükler	1.012	27.400	5.912	-78,4	14.941
Ticari Krediler	-1	6.274	-927	-	-1.598
Krediler	806	10.171	7.405	-27,2	18.846
Bankacılık Sektörü	-276	11.261	4.448	-60,5	14.805
Bankacılık Dışı Sektörler	1.001	-608	3.678	-	5.150
Mevduat	152	10.608	-929	-	-2.904
Yurtdışı Bankalar	-254	9.173	-1.222	-	-3.169
Yabancı Para	78	8.488	-2.151	-	-4.265
Türk Lirası	-332	685	929	35,6	1.096
Yurtdışı Kişiler	631	2.215	1.404	-36,6	2.596
Rezerv Varlıklar (net)	-211	-4.728	-1.469	-68,9	-6.652
Net Hata ve Noksan	1.993	-2.308	8.225	-	13.298

Kaynak: TCMB

Ödemeler Dengesi - Temmuz 2014

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Hatice Erkiletlioğlu - Müdür Yardımcısı

hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman

bora.cevik@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.

kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Kıvılcım Eraydın - Uzman

kivilcim.eraydin@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman Yrd.

eren.demir@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.

gamze.can@isbank.com.tr

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.